

Урок 2

Полум'яний кущ

I. Вступ:

- Вітаю вас, брати і сестри, на уроці СШ. Ми продовжуємо досліджувати книгу Вихід. Сьогодні нам припадають третій і четвертий розділи цієї книги.

Питання 1: Пригадаємо, на чому ми завершили попередній урок?

- На сорокарічному перебуванні Мойсея у Мідіянській пустелі... Це була найважливіша Духовна Академія для майбутнього вождя.

- «Відокремлений від світу бастіоном гір, Мойсей перебував наодинці з Богом... В урочистій пишності віковичних скель він бачив *велич Всевишнього*... Усе навколо носило відбиток *величі Творця*» (ПП, [248, 251]).

Питання 2: Яке Ім'я Бога Мойсей пізнав у Мідіянській пустелі?

- Тут Мойсей пройшов перший курс своєї Духовної Академії... Тут він пізнав Бога Небес з іменем *Шаддай – Бог Сильний, Всемогутній, Творець*...

- Але прийшла пора переходити на другий курс, де Мойсей мав глибоко пізнати найвидатніше Боже Ім'я.

- І цей перехід стався біля полум'яного куща...

Питання 3: Заголовок сьогоднішнього уроку говорить саме про це:

Полум'яний кущ

Питання 4: Пам'ятковий вірш записаний у Вих. 3:7, 8 (CUV).

II. Основна частина

Додатки до рубрики: Кущ не згоряє (неділя)

Питання 1: Підкреслимо три особливих вирази Пам'яткового вірша:

- Бачу гноблення;
- чую голосіння;
- знаю біль.

Питання 2: Які якості Бога відкрив для себе Мойсей в цих словах?

- Виявляється, що Господь відчуває людський біль... Він не байдужий до гноблення й до голосіння людей.
- Особливо боляче Його вражає несправедливе, жорстоке поводження з *Його дітьми, Його народом!*
- Ці якості Бога відкрилися Мойсею по-особливому біля палаючого куща... Через *особливе Ім'я Бога...*

Питання 3: Читаємо Вих. 3:1-6. Ми зауважили це Ім'я Бога?

- Воно двічі повторюється в цьому уривку. І п'ять разів у всьому третьому розділі. Це Ім'я – *Ягве* (в оригіналі)...

Питання 4: Що ж означає це Боже Ім'я?

- Якщо Ім'я *Шаддай* представляє силу й могутність Бога, то Ім'я *Ягве*, як підказує Пам'ятковий вірш, підкреслює *відносини, стосунки*.
- Він *бачить гноблення, Він чує голосіння, Він знає біль*. А це вже *почуття, відносини*.

Питання 5: Прочитаємо два останніх вірша другого розділу. Вих. 2:24, 25

- Майже ті самі вирази, що й у третьому розділі! Бог *чує стогін*, Він *зглянувся на них...* Бог *проявлявся їхнім становищем!* (CUV).
- Це відносини! Є ще одна спільність між текстами другого і третього розділів.

Питання 6: Читаємо Вих. 2:24 (II ч.) і 3:6 (I ч.). Що спільного ми тут бачимо?

- Тут повторюються три імені: *Авраам, Ісаак і Яків*. У другому розділі поруч з цими іменами стоїть слово *Завіт...*
- Як ми підкреслили на попередньому уроці, *Завіт – це юридично оформлені відносини між Господом та Його послідовниками*.
- Повторюючи ті самі три імені в третьому розділі, Господь нагадує про Свій *Завіт*, тобто про *відносини* зі Своїм народом.

Питання 7: А про що свідчить вислів вірша 24: «Бог згадав про Свій Завіт»?

- Як ми говорили минулого разу, – це означає *початок особливих діянь Божих*, особливого втручання в долю народу.
- В третьому розділі біля палаючого куща якраз і показаний *початок* цих особливих діянь!

Додатки до рубрики: Господній ангел (понеділок)

Питання 1: Прочитаємо Вих. 3:2 (І ч.). Хто Цей Ангел? – Христос...

- Ангел Ягве * – в оригіналі. Багато християн вважають, що це ім'я завжди стосується Христа.

Питання 2: Тоді як зрозуміти текст 2Цар. 19:35?

- Тут сказано, що ангел Господній убив 185.000 воїнів асирійського війська... Цим ангелом Господнім аж ніяк не міг бути Христос.
- Отже, іноді титул *ангел Господній* стосується якогось Божого ангела високого рангу.

Питання 3: А яка ознака свідчить, що Ангел Господній у полум'яному кущі – це Христос? Вірш 5

- Ця ознака незаперечно свідчить, що тут *Ангел Господній*, Вісник Ягве – це Друга Особа Божества, Христос.
- Тільки святість Бога освячує місце Його присутності... Тому визначити, кого в біблійному тексті стосується вислів *Ангел Господній*, можна лише по контексту.

Питання 4: А чи ми зауважили, як поведився Мойсей у присутності Бога? Вих. 3:5 (ІІ ч.), 6 (ІІ ч.).

- «Смиренням і благоговінням повинна відзначатися поведінка всіх, хто приходить у присутність Божу... Є люди... котрі в Його домі поведуться так, як не наважилися б поводитись у приймальні земного правителя. Такі люди повинні пам'ятати, що вони знаходяться в присутності Того, Кому поклоняються серафими, перед Ким ангели закривають свої обличчя» (ПП, [252]).

Питання 5: Який наказ дав Господь Мойсею щодо Свого народу?

Вих. 3:7, 10. А ми зауважили, як тут двічі Господь називає Ізраїль?

- *Мій народ*... Цей вираз також говорить про *стосунки*... Цей народ близький серцю Бога, Господь має на них особливе право!

* Ми вдячні Рафаїлу Турконяку – перекладачеві сучасної української Біблії (CUV) за те, що він відзначив ім'я Боже *Ягве* (в оригіналі) та пов'язані з Цим Іменем слова (наприклад: *Ангел Господній*), Словом *Господь*, виділеним особливим шрифтом.

Питання 6: Чому? Іс. Нав. 5:5

- *По-перше:* Вони були нащадками трьох патріархів, котрі були в Завіті з Господом – Авраама, Ісаака та Якова.

- *По-друге:* Всі чоловіки-євреї, котрі вийшли з Єгипту, носили знак Завіту на своєму тілі – знак обрізання .

- І хоч офіційно Завіт народу з Господом був ратифікований (тобто, вступив в силу) біля гори Сінай, всі роки рабства й пригноблення це був *Його* народ.

Питання 7: Що ж відповів Мойсей на Господній наказ? Вірш 11.

- Невже Мойсей забув, що йому ще в Єгипті було відкрито, що саме він виведе Божий народ з рабства!

Питання 8: А якби Господь дав цей наказ, коли Мойсей ще перебував у Єгипті, якою була б його відповідь? Чому ж тепер він відмовився?

- Бо він пройшов свою Духовну Академію в Мідіянській пустелі... Саме там він осягнув найважливіший урок смирення й упокорення.

- Через багато років Мойсей здавав випускний тест на лагідність...

Питання 9: Пам'ятаємо, яку оцінку виставив йому Ректор цієї Академії? Числа 12:3

- Усі 100 балів! Сьогодні, нажаль, такі риси, як *лагідність, смирення, упокорення* не популярні...

- Але послухаймо, що пише Дух пророцтва: «Серед тих особливостей, які мають відрізнити Божий народ від світу в ці останні дні, яскраво виділяються *смирення та лагідність*. “Навчіться від Мене, – говорить Христос, – бо Я лагідний і покірний серцем, і знайдете спокій душам вашим” (Матв. 11:29)» (4СЦ, [226])...

Питання 10: Як, з Божою допомогою, виховати цю вкрай необхідну рису?

- Нажаль, «серця людські переповнені *марнославством і гордістю*. Тільки Божа благодать здатна змінити їх. Ваше завдання... *упокорюватися і смирятися* й не чекати, поки Бог *упокорить* вас. Іноді Божа рука тяжіє над людьми, щоб *упокорити* їх... але наскільки краще щоденно *самому смирати своє серце* перед Богом! Ми можемо або *принижувати* себе, або *підноситись* у власних очах доти, доки Бог не *принизить* нас» (4СЦ, 379).

Додатки до рубрики: Ім'я Господнє (вівторок)

- Повернемося знову до Імені Господнього *Ягве* і послухаємо, як його пояснює Сам Ягве...

Питання 1: Читаємо Вих. 3:12-14 (CUV).

- Отже, перше означення, котре дає Господь імені *Ягве* – *Я Той, Хто є*. Дієслово «є» стоїть у якому часі? – Теперішньому.

Питання 2: Прочитаємо ще раз вірш 12.

- *Я буду з тобою...* Дієслово «буду» стоїть у якому часі? – Майбутньому... Але в оригіналі слово «є» із 14-го вірша і слово «буду» із 12-го вірша – це одне і те саме давньоєврейське слово «егйе»!

Питання 3: Що це означає?

- Це означає, що в Бога час не в трьох вимірах – *минуле, теперішнє і майбутнє*. У Нього завжди теперішній час...

- Бог *понад часом*. Він Вічний, без початку й кінця...

Питання 4: Забігаючи наперед, прочитаємо Вих. 6:3. Чи це означає, що люди до Мойсея і сам Мойсей не чули Імені Божого «Ягве»? Бут. 15:7

- Сам Бог об'явився Аврааму з Цим Іменем. Книгу Буття Мойсей написав до з'явлення Ягве в полум'яному кущі.

- А в цій книзі багато разів зустрічається Ім'я Боже «Ягве».

Питання 5: Тоді що ж означає вислів: «з Іменем Ягве Я не об'являвся їм»?

- Це означає, що люди того часу не могли збагнути глибинного значення цього Імені. А спеціального пояснення Господь їм не давав.

- Думаємо, що й наше розуміння Цього Імені поглибитися й розшириться після сьогоднішнього уроку.

- Слава Богу, істина прогресує! І всю вічність ми будемо досліджувати значення Цього Великого Імені.

Питання 6: Зробимо загальний підсумок значення Божого Імені Ягве:

- Божественне Ім'я Ягве представляє:

- Вічного, понад часом, Суверенного Владику Всесвіту.

- Особистісного Бога, Котрий шукає відносин зі Своїм творінням.

Питання 7: Тепер ми розуміємо, чому в останній час до нас так часто лунають заклики розвивати особисті відносини з Богом?

- Всі сфери нашого життя мають починатися з вертикальних відносин – відносин з Богом.
- Якщо у нас є проблеми у стосунках по горизонталі – з ближніми (чи в сім'ї, церкві, чи на роботі), – це ознака проблем у вертикальних відносинах – з Богом.
- Більше того! Ніщо так не готує нас до переселення в досконалий Божий світ, як саме глибокі, довірливі відносини з Богом Ягве...

Питання 8: Чи ми знаємо, який рівень відносин є достатнім для такого переселення? Пошукаємо «першу згадку» про це. Бут. 5:24

- Ходив з Богом... «Енох зберігав постійне спілкування з Богом» (РЧ, 2023. 25/Г). «Він постійно бачив перед собою Господа... Енох привчав розум і серце постійно відчувати, що перебуває в присутності Бога» (там само. 6/Г)!
- І цього було достатньо, щоб «забрав його Бог»... Цю «планку» Еноха з Божою допомогою ми мусимо здолати...
- Якщо бажаємо потрапити в число 144 тисяч живих переселенців у Боже Царство.

Додатки до рубрики: Чотири виправдання (середа)

- Тепер ми переходимо до четвертого розділу книги Вихід. Тут продовжується діалог між Богом і Мойсеєм.

Питання 1: Читаємо Вих. 4:1-17.

- Мойсей знову спробував ухилитися від завдання вивести Ізраїля з Єгипту.

Питання 2: Чому?

- На те було декілька причин:

- 1) Мойсей мав у Єгипті зустрітися з фараоном Тутмосом III, з котрим не раз бачився до втечі з Єгипту 40 років тому...
 - 2) Багато з тих євреїв, котрі знали Мойсея і вірили, що його обрав Бог народним визволителем, повмирало за 40 років... Молоде покоління не знало його. Тому вони могли йому не повірити.
 - 3) 40 років Мойсей не розмовляв єгипетською мовою і тепер йому було б важко спілкуватися з фараоном.
- Ось чому Мойсей так наполегливо відмовлявся від місії визволителя...

Питання 3: Як Господь реагував на кожне виправдання Мойсея?

- Бог дав йому відповідні ресурси, котрими можна було подолати всі проблеми: Він дав йому дар чудотворіння й Аарона, як помічника.
- Але головним запевненням для Мойсея була Господня обітниця: *Я буду з тобою!*

Питання 4: Подумаймо, чи міг Мойсей категорично відмовився від Божого заклик?

- Міг! Свобода волі, право вибору залишалися за ним.

Питання 5: Що було б, якби він категорично сказав Богові «НІ!»

- Він і надалі жив би спокійним пастушим життям... Насолоджувався сімейним щастям... І потихеньку деградував...
- А потім би помер і його могила десь загубилася б в Мідіянській пустелі...

Питання 6: А тепер подивимося на реальні результати його послуху волі Божій?

- «Геніальний розум підніс Мойсея над великими мужами усіх часів. Як історик, поет, мислитель, полководець і законодавець він не знав собі рівних» (ПП, [246]).
- Але не це стало вершиною його досягнень! Вершина його сходження сягнула Неба й Нового Єрусалиму!
- Тіло його не зазнало тління, і на нашій планеті ми не знайдемо його могили ...

Питання 7: Що ж допомогло Мойсеєві здолати всі страхи і послухатися? Євр. 11:27

- Вірою він споглядав Невидимого Ягве і йшов за Ним...

Питання 8: На чому, на кому ми зосереджуємо свою увагу? Чи за всім видимим ми помічаємо оком віри невидиме?

- Видиме – дочасне, а невидиме ж – вічне (2 Кор. 4:18).

Додатки до рубрики: Обрізання (четвер)

- Отже, Мойсей зробив правильний вибір. Він прийняв рішення згідно з волею Божою. І почав діяти...

Питання 1: Читаємо Вих. 4:18 (1 ч.).

- *І пішов Мойсей...* Окрилений Божими чудесами, натхненний, він відчував, що тепер успіх йому забезпечений!

- Тепер він не боїться ані фараона, ані єгипетських жреців! Але... саме в цей час він «ходив по лезу бритви»...

Питання 2: Читаємо вірш 24... Той Самий Ягве, Котрий наказав йому йти, тепер шукає нагоди вбити його?

- «Мойсей побачив ангела, котрий ніби погрожував негайно знищити його» (ПП, [255]).

Питання 3: За що?

- «Мойсея не отримав жодного пояснення, але пригадав, що знехтував виконанням однієї з Божих вимог» (там само)....

Питання 4: Якої?

- «Поступившись умовлянням дружини, він не здійснив над своїм молодшим сином обряду обрізання» (ПП, [255, 256]).

Питання 5: Який урок викладає нам цей досвід Мойсея?

- Ми знову й знову виявляємо, яке важливе значення має Божий Завіт! І як важливо перебувати під його охороною, немов у фортеці!

Питання 6: Який ще урок викладає ця історія, особливо для тих, хто стоїть на передовій Великої боротьби?

- Будьмо дуже уважні до свого особистого благочестя... Пам'ятаймо, все наше життя має бути кришталево чисте...

- Не даймо ні найменшої шпаринки для диявола!

Питання 7: Якими надихаючими подіями завершився четвертий розділ?

- Як обіцяв Господь, так і сталося: Аарон зустрів Мойсея. Божий народ прийняв свого вождя і повірив Господу.

III. Закінчення:

- Кожний із нас, брати і сестри, має свій «палаючий кущ» – виклики Божі в нашому житті.

Питання: *Як ми їх сприймаємо?*

- Все залежить від того, *куди* ми дивимося: на Невидиму Вертикаль, чи видиму горизонталь...

- Дивімося вгору, на Бога Ягве – Бога стосунків. Бо Він має ще одне Ім'я: Ягве *Еммануїл – З нами Бог!*